

ikke Tro paa. I alt Fald mener jeg, at det saa vilde være en Løsning, der ikke vilde gaa i den Retning, jeg kunde ønske. Derfor har det forundret mig, at de ærede Forslagsstillere have grebet saa raskt ind ved nu at stille et saa stort Spørgsmaal, som det, der nu foreligger, op ved privat Initiativ her i Tinget. Nu kunde man jo sige: Ja, men her har Mindretallet gjort det samme, det benytter ogsaa det private Initiativ til at stille Forslag om et stort Spørgsmaals Afgørelse. Dette synes jeg imidlertid, man meget vel maa kunne undskylde hos Mindretallet. Jeg kan godt forstaa, at de have maattet gøre det; enhver Bestræbelse maa jo utvivlsomt rette sig efter sine Omgivelser. Det kan jo ikke være anderledes her i Verden, end at man maa rette sig efter de Bevægelser, som foregaa uden om en, og at man maa rette sin egen Stilling derefter. Naar der nu er Tale om en Ølskat, kan der ikke siges andet, end at det er en af de Ting, som bestandig fra nogle Sider er nævnt: Forbindelse med Alderdomsforsørgelses-spørgsmaalet. De, som ere ivrige Benner af og Forkæmpere for Løsningen af Alderdomsforsørgelses-spørgsmaalet, maa derfor passe paa, hver Gang en af de Muligheder, som denne Sag har haft at bygge paa, lader til at forsvinde. Naar det er Tilfældet, maa de efter min Mening absolut vælge den Vej, at de søge at opnaa et Enten-eller: Enten det, at dette Spørgsmaal ad en Vej, som man kunde være tilfreds med, bliver løst saaledes, at det er bragt til en virkelig Fuldkommengørelse, eller ogsaa at de i alt Fald holde den Mulighed aaben, som andre have peget paa. Denne Mulighed at tilvejebringe Alderdomsforsørgelse gennem en Ølskat, er nemlig fra forskellige Sider stillet op. Der er stillet andre Ting op ogsaa, og det er jo sagt fra Forslagsstillernes Side, at i og for sig var det slet ikke deres Ideal af en Alderdomsforsørgelse. Det er sagt saa mange Gange fra saa mange Sider, og jeg deler fuldstændig denne Opfattelse. Men er der i det hele taget Mulighed for at søge dette Spørgsmaal løst, er det naturligt, at man siger: Vi skulle passe paa, at denne Mulighed ikke bliver borte. Det synes mig, at det er et naturligt Forsvar for, at Mindretallet ogsaa har maattet gaa den Vej først, at benytte det private Initiativ, som egentlig ikke er deres principale Stilling, og dernæst ogsaa at optage Fordringen om, at der skal knyttes en anden Lov til som Betingelse for, at denne Lov træder i Kraft, hvilket i og for sig ikke er deres principale Stilling,

i ethvert Fald er det ikke min. Men det er en Stilling, som man nødes til at indtage paa Grund af den Stilling, der er bragt til Stede af Flertallet her i Tinget og af Udvalget.

Overfor selve Ølskattens Realitet vil jeg blot sige, at jeg ikke ønsker eller tilraader en Ølskat. Jeg skal ikke komme dybere ind paa dette Spørgsmaal, det er belyst saa meget fra forskellige Sider; men i samme Forbindelse vil jeg blot sige, at noget andet er det, at man finder sig i en Ølskat, finder sig i den mod at stille den Fordring, at den bliver anvendt paa formaalstjenlig Maade; det er to forskellige Ting at opnaa det, man egentlig ønsker, og finde sig i en Ting, som man egentlig ikke ønsker, men hvoertil man har knyttet visse Betingelser. Jeg vil sige, at i Almindelighed erkender jeg det for rigtigt, at Demokratiet bør være mod indirekte Skatter; jeg er en lige saa stærk Modstander af indirekte Skatter som det ærede Medlem for Randers Amts 3dje Valgkreds (Bjerre) lige overfor mig, selv om jeg ikke bruger saa drastiske Udtryk som dem, vi hørte citere af ham her i Gaar; ellers er jeg enig i Tankegangen. Men naar man siger: Det er netop det, Mindretallet her er kommet frem med, at vi skulle have en ny indirekte Beskatning med store Summer; hvorledes holder det Stik med deres Tale om, at de ere imod indirekte Skatter? Saa vil jeg dog i den Henseende tage Mindretallet i Forsvar; thi jeg synes ikke, at dets Tankegang ligger mig saa fjern, skønt jeg ikke har Mandat til at tale paa Mindretallets Vegne. Jeg synes, at Mindretallets Stilling er ret naturlig alligevel. Sagen er den, at naar man taler her om at omlægge Skatter, maa man huske paa, at hvis der skal indbrages nye, store Pligter for Staten, bliver Skatte-spørgsmaalet altid stillet noget anderledes. Hvis man gif til det allerhøieste og sagde, at Staten paatog sig en almindelig Forsørgelsespligt for alle Samfundets Medlemmer, vilde i og for sig Skatte-spørgsmaalet slet ikke komme til at bethyde noget; det vil da være ligegyldigt, paa hvad Maade man opkræver Skatten, naar der er sikret Skatteborgerne, at alle deres Fornødenheder blive tilfredsstillende og alle deres Interesser varetagne. Det er den allerhøieste Mulighed, man kunde tænke sig, men man skal begynde fra Yderkanten for at se, hvorledes det gaar med Udviklingen, og en naturlig Slutning bliver det da, at jo større Opgaaver Stats-samfundet paatager sig at løse, desto mindre Betydning har det ogsaa, hvorledes Skatten indkommer. Det er, synes mig, en logisk og naturlig Slutning, som ingen vil bestride, og